

Predmet C-463/20**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

24. rujna 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Conseil d'État (Belgija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

4. lipnja 2020.

Tužitelj:

Namur-Est Environnement ASBL

Tuženik:

Région wallonne (Valonska regija, Belgija)

**CONSEIL D'ÉTAT, SECTION DU CONTENTIEUX ADMINISTRATIF
(DRŽAVNO VIJEĆE, ODJEL ZA UPRAVNE SPOROVE, BELGIJA)****PRESUDA****I. Predmet tužbe**

- 1 Tužbom podnesenom 18. siječnja 2017. neprofitna udruga NAMUR-EST ENVIRONNEMENT traži poništenje odluke glavnog inspektora départementa de la nature et des forêts (Služba za zaštitu prirode i šuma, Belgija (u daljnjem tekstu: D.N.F.)) od 27. lipnja 2016. kojom su dioničkom društvu SAGREX (u daljnjem tekstu: SAGREX) odobrena odstupanja od mjera za zaštitu biljnih i životinjskih vrsta, koje su utvrđene člancima 2.*bis*, 3. i 3.*bis* loi du 12 juillet 1973 sur la conservation de la nature (Zakon od 12. srpnja 1973. o zaštiti prirode) (Moniteur belge br. 1973A71207 od 11. rujna 1973., <http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/loi/1973/07/12/1973A71207/justel>, u daljnjem tekstu: Zakon o zaštiti prirode) radi vađenja agregata vapnenca iz kamenoloma u Bossiméu.

- 2 Društvu SA CIMENTERIES CBR dopuštena je intervencija 14. ožujka 2018.

II. Činjenice

- 3 Društvo SAGREX podnijelo je 4. studenoga 2008. zahtjev za jedinstvenu dozvolu kojom se odobrava iskorištavanje područja kamenoloma u Bossiméu, kopanje tunela između kamenoloma u Bossueu i Lives-sur-Meuseu, postavljanje transportne trake u kamenolomu u Lives-sur-Meuseu i izgradnja utovarnog pristaništa za teglenice na obalama rijeke Meuse.
- 4 D.N.F. je 12. svibnja 2010. izdao nepovoljno mišljenje koje uključuje sljedeće obrazloženje:

„Budući da se, unatoč velikom broju zaštićenih vrsta na koje će [utjecati] projekt, u spisu iznenađujuće ne navodi nikakva zakonska obveza postojanja nužnih odstupanja od mjera za zaštitu zaštićenih vrsta u skladu s važećim propisima;

[...]

Uzimajući u obzir prirodu i opseg tog projekta, radovi preuređenja predviđeni prije, tijekom i nakon građevinskih radova vjerojatno neće ublažiti niti umanjiti brojne predviđene utjecaje, osobito u pogledu uništavanja prirodnih staništa.”

- 5 Društvo SAGREX podnijelo je 15. travnja 2016. zahtjev za odstupanje od mjera za zaštitu biljnih i životinjskih vrsta predviđenih Zakonom o zaštiti prirode. Tom je zahtjevu priložena procjena utjecaja naslovljena „Uništavanje okoliša i premještanje biljnih vrsta radi iskorištavanja kamenoloma u Bossiméu” iz travnja 2016.
- 6 D.N.F. je 27. lipnja 2016. odobrio traženo odstupanje te je, slijedom toga, odobrio društvu SAGREX da, uz primjenu mjera ublažavanja koje navodi, namjerno uznemiri jedinke biljnih i životinjskih vrsta koje nabraja, naruši i uništi područja staništa tih vrsta, iskopa s korijenom, namjerno uništi, čuva i preveze jedinke te naruši područja staništa tih vrsta. Riječ je o pobijanom aktu.
- 7 SAGREX je 30. rujna 2016. podnio planove s izmjenama i popratni dodatak studiji o utjecajima na okoliš u okviru zahtjeva za jedinstvenu dozvolu.
- 8 Od 21. studenoga do 21. prosinca 2016. organizirano je ispitivanje javnosti o izmijenjenom projektu, u okviru kojeg su se istaknuli brojni prigovori.
- 9 D.N.F. je 21. prosinca 2016. izdao povoljno mišljenje o zahtjevu za jedinstvenu dozvolu, koje podliježe uvjetima. To se mišljenje, među ostalim, temelji na sljedećem obrazloženju:

„Budući da se na temelju preporuka preuzetih u spisu zahtjeva, na temelju obveza koje proizlaze iz odstupanja od 27. lipnja 2016. i pod uvjetima navedenima u

nastavku znatni utjecaji tog projekta u pogledu zaštite prirode mogu svesti na prihvatljivu razinu osobito s obzirom na naknade; [...].”

- 10 Nadležni ministar odbio je jedinstvenu dozvolu 25. rujna 2017. Intervenijent je podnio zasebnu tužbu za poništenje te odluke. Presudom od 14. svibnja 2020. ta je tužba odbijena.

III. Teze stranaka

A. Tužba za poništenje

- 11 Tužitelj se između ostaloga poziva na povredu članka 2. do 10. i Priloga I. 19. Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL 2012., L 26, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 27., str. 3.).
- 12 Pobijani je akt odobrenje koje nije bilo podvrgnuto postupku procjene utjecaja u skladu s relevantnim odredbama Direktive 2011/92, a nadležno tijelo koje ga je izdalo nije ispitalo zahtijeva li se u ovom slučaju takav postupak procjene utjecaja.
- 13 Članak 4. stavak 1. Direktive 2011/92 određuje da „projekti koji su navedeni u Prilogu I. podliježu procjeni u skladu s člancima od 5. do 10.”. U točki 19. Priloga I. osobito se navode „Kamenolomi i površinski kopovi na lokaciji površine iznad 25 hektara” [...], ti projekti moraju se „podvrgnu[ti] obvezi ishoda odobrenja za provedbu projekta i procjeni u pogledu njihovih utjecaja na okoliš”, a odobrenje je „odluka nadležnog tijela ili više njih koja nositelju projekta daje pravo da nastavi s projektom”.
- 14 Projekt je obuhvaćen Prilogom I. Direktivi 2011/92, a odstupanje je odobreno „radi vađenja agregata vapnenca iz kamenoloma u Bossiméu”. Odobrenje za provedbu projekta stoga je nužno kako bi podnositelj zahtjeva imao „pravo na provedbu projekta” te je prema tome izdavanju takvog odobrenja trebala prethoditi procjena utjecaja u skladu „s člancima 5. do 10.” Direktive.
- 15 U svakom slučaju, u okviru postupka odlučivanja koji se sastoji od više faza, postupak procjene treba provesti što je ranije moguće. Točno je da je zahtjev za jedinstvenu dozvolu radi iskorištavanja kamenoloma podnesen usporedno, ali taj zahtjev i priložena studija o utjecajima na okoliš iz srpnja 2016. podneseni su nakon podnošenja zahtjeva za odstupanje i odluke od 27. lipnja 2016.
- 16 „Ulomak iz poglavlja Fauna i flora studije o utjecajima na okoliš iz 2008. – Dodatak studiji o utjecajima na okoliš nakon izmjene projekta iz 2015.”, priložen zahtjevu za odstupanje, ograničenog je opsega i ne može predstavljati procjenu utjecaja na okoliš u smislu zahtjeva Direktive.

- 17 K tomu, procjena utjecaja također podrazumijeva provođenje savjetovanja s predmetnim tijelima i sudjelovanje javnosti (članak 6. Direktive 2011/92), to da nadležno tijelo ispita i uzme u obzir informacije navedene u dokumentu o procjeni i informacije primljene u okviru savjetovanja na temelju članka 6. (članak 8. Direktive 2011/92), uključivanje tih razmatranja nadležnog tijela u odluku o odobrenju i informiranje javnosti (članak 9. Direktive 2011/92), odnosno faze koje se u ovom slučaju nisu poštovale (konkretno, faza sudjelovanja javnosti).

B. Odgovor na tužbu

- 18 Tuženik odgovara da pobijani akt ne predstavlja projekt u smislu Direktive 2011/92. Akt nema za učinak da se dopusti iskorištavanje kamenoloma, nego se njime samo izuzimaju iz primjene određene odredbe Zakona o zaštiti prirode u svrhu podnošenja zahtjeva za odobrenje iskorištavanja. Budući da se to odobrenje kao takvo ne može provesti, ono ne predstavlja „odluk[u] nadležnog tijela ili više njih koja nositelju projekta daje pravo da nastavi s projektom”. Osim toga, nije riječ o odobrenju koje je dio postupka odlučivanja koji se sastoji od više faza, a autor pobijanog akta jest tijelo koje je različito od tijela nadležnih za ispitivanje zahtjeva za jedinstvenu dozvolu te djeluje u drugom okviru.

C. Replika

- 19 Tužitelj se u replici poziva na različite presude Suda i osobito na presudu od 7. siječnja 2004., Wells (C-201/02, EU:C:2004:12), koja se odnosi na primjenu Direktive Vijeća 85/337/EEZ od 27. lipnja 1985. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL 1985., L 175, str. 40.) na iskorištavanje kamenoloma.
- 20 Pobijani akt jest *conditio sine qua non* iskorištavanja kamenoloma; on, dakle, predstavlja odobrenje za provedbu projekta u okviru postupka odlučivanja koji se sastoji od više faza. Postupak procjene treba provesti što je ranije moguće. Činjenica da je autor pobijanog akta tijelo koje je različito od tijela nadležnih za ispitivanje zahtjeva za jedinstvenu dozvolu u tom je pogledu nevažna.
- 21 Kad bi se smatralo da procjenu utjecaja treba provesti samo u okviru ispitivanja zahtjeva za jedinstvenu dozvolu, time bi se zanemarilo, s jedne strane, da nadležno tijelo u postupku odlučivanja treba uzeti u obzir utjecaje projekta na okoliš „u najranijoj mogućoj fazi” i, s druge strane, da naknadno provedena procjena utjecaja ne može dovesti u pitanje pobijani akt kojim se konačno daje odobrenje za namjerno uznemiravanje zaštićenih vrsta i narušavanje te uništavanje područja staništa tih vrsta, tako da procjenu treba provesti prije.

D. Intervencijski podnesak

- 22 Prema mišljenju intervenijenta, iako je projekt iskorištavanja kamenoloma obuhvaćen pojmom „projekt” u smislu Direktive 2011/92, pobijano odstupanje ipak nije „odobrenje za provedbu projekta” u smislu te direktive jer samo to

odstupanje ne daje pravo na provedbu projekta: dva odobrenja zajedno „daj[u] pravo” nositelju projekta da nastavi s projektom.

- 23 Budući da je odstupanje jedna faza postupka odobrenja koje ne predstavlja glavnu, nego sporednu odluku koja se odnosi samo na određene učinke projekta, u toj fazi nije bilo potrebno provesti procjenu utjecaja na okoliš.
- 24 Studija o utjecajima na okoliš priložena jedinstvenom zahtjevu za dozvolu uključuje analizu utjecaja na zaštićene vrste obuhvaćene odstupanjem, tako da su ciljevi Direktive 2011/92 u potpunosti postignuti ako je procjena provedena prije glavnog odobrenja, odnosi se na utjecaje na zaštićene vrste te podliježe svim postupovnim jamstvima koja propisuje Direktiva.
- 25 Ne može se smatrati da je projekt konačno zaustavljen u pogledu svih njegovih načina provedbe u trenutku kad se podnese zahtjev za odstupanje. Stoga podnositelj zahtjeva treba provesti procjenu utjecaja na okoliš u fazi podnošenja zahtjeva za jedinstvenu dozvolu, tako da se studija odnosi na konačan projekt, nakon prilagodbe radi usklađivanja s odstupanjem.

E. Posljednji podnesak tuženika

- 26 Tuženik tvrdi da ne postoji nikakva pravna ili regulatorna veza između sustava jedinstvene dozvole i sustava odstupanja od mjera za zaštitu životinjskih i biljnih vrsta. Ne postoji, dakle, „postupak odlučivanja” u smislu europske sudske prakse. Ne treba zamijeniti uzrok, odnosno iskorištavanje kamenoloma, s njegovim učincima, odnosno štetom nanesenom životinjskim ili biljnim vrstama.

F. Posljednji podnesak intervenijenta

- 27 Intervenijent smatra da se poštuje Direktiva 2011/92, čak i ako se ispitivanje javnosti održalo nakon donošenja pobijanog akta jer su „odstupanje kao takvo te posebna procjena utjecaja kojom se dokazuje poštovanje uvjeta odstupanja i dodatak studiji o utjecajima na floru i faunu (iz travnja 2016.) priloženi spisu u pogledu kojeg se provodi ispitivanje javnosti koje se odnosi na glavnu odluku”. Ispitivanje javnosti održano je upravo u trenutku kada je javnost imala priliku na djelotvoran način iznijeti primjedbe u pogledu samog projekta, s obzirom na to da su u tom trenutku sve opcije još bile moguće.

G. Posljednji podnesak tužitelja

- 28 Tužitelj ustraje na činjenici da je pobijani akt *conditio sine qua non* iskorištavanja kamenoloma. To iskorištavanje i uznemiravanje vrsta „čine jedan te isti projekt zahvata u prirodnom okolišu”. Kada je potrebno nekoliko upravnih odluka kako bi se nositelju projekta dalo pravo da nastavi projekt, odobrenje za provedbu projekta u smislu Direktive 2011/92 čine sve te upravne odluke. Zahtjev za odstupanje stoga nije bio predmet odgovarajuće procjene utjecaja na okoliš.

IV. Ispitivanje

- 29 Direktivom 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL 1992., L 206, str. 7.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 2., str. 14.) u člancima 12. i 13. predviđa se da države članice poduzimaju sve potrebne mjere za uspostavu sustava stroge zaštite životinjskih i biljnih vrsta navedenih u Prilogu IV. točkama (a) i (b). U njezinu se članku 16. omogućuje državama članicama da odstupe od tih mjera u određenim slučajevima i u određenim uvjetima.
- 30 Ni Direktiva 92/43, ni Zakon o zaštiti prirode, ni regionalni upravni propisi ne predviđaju procjenu utjecaja ili savjetovanje s javnosti prije izdavanja odobrenja za odstupanje od mjera za zaštitu životinjskih i biljnih vrsta.
- 31 Kako bi odgovorilo na D.N.F.-ovo nepovoljno mišljenje od 12. svibnja 2010., društvo SAGREX podnijelo je zahtjev za odstupanje od Zakona o zaštiti prirode.
- 32 Zahtjevu za odstupanje priložena je procjena utjecaja naslovljena „Uništavanje okoliša i premještanje biljnih vrsta radi iskorištavanja kamenoloma u Bossiméu” iz travnja 2016.
- 33 Toj je procjeni utjecaja, među ostalim, priložen ulomak iz studije o utjecajima na okoliš provedene u okviru zahtjeva za jedinstvenu dozvolu. Riječ je o „poglavlju Fauna i flora studije o utjecajima iz 2008. – Dodatak studiji o utjecajima na okoliš nakon izmjene projekta iz 2015.”, također iz travnja 2016.
- 34 Prije donošenja pobijanog akta nije se provela nikakva faza sudjelovanja javnosti.
- 35 Članak 1. stavak 2. Direktive 2011/92 sadržava, među ostalim, sljedeće definicije:
- „(a) ‚projekt’ znači:
- izvođenje građevinskih radova ili ostalih instalacija ili sustava,
 - ostali zahvati u prirodnom okruženju i krajobrazu, uključujući i one koji uključuju vađenje mineralnih resursa;
- [...]
- (c) ‚odobrenje za provedbu projekta’ znači odluka nadležnog tijela ili više njih koja nositelju projekta daje pravo da nastavi s projektom.”

Člankom 2. stavkom 1. iste direktive osobito se određuje: „Države članice usvajaju sve potrebne mjere kako bi se prije davanja odobrenja za provedbu projekta osiguralo da se projekti koji bi mogli imati značajan utjecaj na okoliš, između ostalog na temelju njihove prirode, veličine ili lokacije, podvrgnu obvezi ishoda odobrenja za provedbu projekta i procjeni u pogledu njihovih utjecaja na okoliš.”

36 Članak 6. Direktive 2011/92 glasi kako slijedi:

„1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se nadležnim tijelima koja bi zbog svojih specifičnih odgovornosti s obzirom na okoliš ili zbog svoje lokalne i regionalne nadležnosti mogla biti zainteresirana za projekt omogući davanje mišljenja o informacijama koje je dostavio nositelj projekta i o zahtjevu za izdavanje odobrenja za provedbu projekta, prema potrebi uzimajući u obzir slučajeve navedene u članku 8.a stavku 3. U tu svrhu države članice određuju tijela s kojima se potrebno savjetovati, na općenitoj osnovi ili na temelju pojedinačnog slučaja. Informacije prikupljene na temelju članka 5. dostavljaju se tim tijelima. Pojednostiti postupka savjetovanja utvrđuju države članice.

2. Kako bi se osiguralo djelotvorno sudjelovanje zainteresirane javnosti u postupcima donošenja odluka, javnost se obavješćuje elektroničkim putem i javnim obavijestima ili ostalim primjerenim sredstvima o sljedećim pitanjima u ranoj fazi postupaka donošenja odluka o okolišu iz članka 2. stavka 2., a najkasnije čim se informacije mogu dostaviti:

- (a) zahtjevu za odobrenje za provedbu projekta;
- (b) činjenici da projekt podliježe postupku procjene utjecaja na okoliš i prema potrebi činjenici da se primjenjuje članak 7.;
- (c) pojedinostima o nadležnim tijelima koja su odgovorna za donošenje odluke, tijelima od kojih se mogu dobiti relevantne informacije, tijelima kojima se mogu uputiti primjedbe i pitanja, te pojedinosti o vremenskim ograničenjima za slanje primjedbi i pitanja;
- (d) vrsti mogućih odluka ili, ako postoji, nacrtu odluke;
- (e) naznaci dostupnosti informacija koje se prikupljaju na temelju članka 5.;
- (f) naznaci vremena, mjesta i načina kako će informacije biti dostupne;
- (g) pojedinostima o postupcima sudjelovanja javnosti utvrđenima u skladu sa stavkom 5. ovog članka.

3. Države članice moraju osigurati da sljedeće informacije budu dostupne zainteresiranoj javnosti u razumnom roku:

- (a) sve informacije koje se prikupljaju na temelju članka 5.;
- (b) u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, glavna izvješća i savjeti izdani nadležnom tijelu ili tijelima u trenutku kada se zainteresirana javnost obavješćuje u skladu sa stavkom 2. ovog članka;
- (c) u skladu s odredbama Direktive 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o pristupu javnosti informacijama o okolišu, ostale informacije osim onih iz stavka 2. ovog članka koje su važne za odluku u skladu s člankom 8.

ove direktive i koje postaju dostupne nakon što se zainteresirana javnost obavijesti u skladu sa stavkom 2. ovog članka.

4. Zainteresirana javnost mora dobiti pravovremene i učinkovite mogućnosti sudjelovanja u postupku donošenja odluka vezanih za okoliš iz članka 2. stavka 2. i u tu svrhu može iznositi primjedbe i mišljenja u trenutku kada su nadležnom tijelu ili tijelima otvorene sve mogućnosti, prije donošenja odluke o zahtjevu za izdavanje odobrenja.

5. Države članice utvrđuju detaljne načine informiranja javnosti, primjerice lijepljenjem oglasa unutar određenog radijusa ili objavom u lokalnim novinama i načine savjetovanja sa zainteresiranom javnosti, primjerice pisanim podnescima ili ispitivanjem javnosti. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi javnosti osigurale elektroničku dostupnost relevantnih podataka, u najmanju ruku putem središnjeg portala ili lako dostupnih pristupnih točaka na odgovarajućoj administrativnoj razini.

6. Za različite faze predviđaju se razumni rokovi koji će omogućiti dovoljno vremena za:

(a) obavješćivanje tijela iz stavka 1. i javnosti; i

(b) pripremu te djelotvorno sudjelovanje u donošenju okolišnih odluka tijela iz stavka 1. i zainteresirane javnosti, podložno odredbama ovog članka.

7. Rokovi za savjetovanje sa zainteresiranom javnosti o izvješću o utjecaju na okoliš iz članka 5. stavka 1. ne mogu biti kraći od 30 dana.”

37 U presudi od 7. siječnja 2004., Wells (C-201/02, EU:C:2004:12), Sud je napomenuo da se u skladu s prvom uvodnom izjavom Direktive 85/337 predviđa da u postupku odlučivanja nadležno tijelo uzme u obzir utjecaje predmetnog projekta na okoliš „u najranijoj mogućoj fazi” (t. 51.). „Stoga, ako se nacionalnim pravom predviđa da se postupak odobrenja odvija u nekoliko faza, od kojih je jedna glavna odluka, a druga provedbena odluka kojom se ne smiju prekoračiti granice utvrđene glavnom odlukom, učinke koje projekt može imati na okoliš treba utvrditi i procijeniti tijekom postupka koji se odnosi na glavnu odluku. Procjenu treba provesti tijekom postupka koji se odnosi na provedbenu odluku samo ako se ti učinci mogu odrediti jedino tijekom tog postupka” (t. 52.).

38 Sud je usto presudio: „Iz sustava i ciljeva Direktive 85/337 proizlazi da se [članak 1. stavak 2. te direktive] odnosi na odluku (u jednoj ili više faza) koja nositelju projekta omogućuje da započne radove radi provedbe projekta. S obzirom na ta pojašnjenja, stoga je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri predstavljaju li zajedno građevinska dozvola za preliminarni projekt i odluka o odobrenju posebnih pitanja o kojim je riječ u glavnom postupku ‚odobrenje’ u smislu Direktive 85/337 (vidjeti u tom pogledu današnju presudu, Komisija/Ujedinjena Kraljevina, C-508/03, još neobjavljenu u Zborniku, t. 101. i 102.). Nadalje, valja podsjetiti da je Sud u točki 52. prethodno navedene presude

Wells naveo da, ako se nacionalnim pravom predviđa postupak odobrenja u nekoliko faza, od kojih je jedna glavna odluka, a druga provedbena odluka kojom se ne smiju prekoračiti granice utvrđene glavnom odlukom, učinke koje projekt može imati na okoliš treba utvrditi i procijeniti tijekom postupka koji se odnosi na glavnu odluku. Procjenu treba provesti tijekom postupka koji se odnosi na provedbenu odluku samo ako se ti učinci mogu odrediti jedino tijekom tog postupka” [presuda od 4. svibnja 2006., Barker (C-290/03, EU:C:2006:286, točke 45. do 47.); vidjeti i presudu od 4. svibnja 2006., Komisija/Ujedinjena Kraljevina (C-508/03, EU:C:2006:287, t. 104.), presudu od 28. veljače 2008., Abraham i dr. (C-2/07, EU:C:2008:133, t. 26.), presudu od 17. ožujka 2011., Bruxelles Hoofdstedelijk Gewest i dr. (C-275/09, EU:C:2011:154, t. 32.) i presudu od 3. ožujka 2011., Komisija/Irska (C-50/09, EU:C:2011:109, t. 76. i 77.)].

- 39 Sud je u točki 34. presude od 17. ožujka 2011. Bruxelles Hoofdstedelijk Gewest i dr. (C-275/09, EU:C:2011:154) odlučio i da je na nacionalnom sudu da na temelju primjenjivih nacionalnih propisa utvrdi može li se odluka kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku smatrati jednom fazom postupka odobrenja koji se sastoji od više faza čiji je cilj, u konačnici, provođenje aktivnosti koje su sastavni dijelovi projekta u smislu relevantnih odredbi Direktive 85/337.
- 40 U ovom slučaju, donošenju pobijanog akta nije prethodila nikakva faza sudjelovanja javnosti. Faza sudjelovanja javnosti odvijala se uglavnom nakon donošenja pobijanog akta, prilikom ispitivanja javnosti koje je organizirano u pogledu zahtjeva za jedinstvenu dozvolu. Stoga je važno ispitati zahtijeva li se Direktivom 2011/92 da se organizira faza sudjelovanja javnosti prije donošenja mjere koja ima doseg i učinke pobijanog akta.
- 41 U tom pogledu valja istaknuti da se iskorištavanje kamenoloma ne bi moglo dogoditi da se nije odobrilo pobijano odstupanje. U tom smislu nema dvojbe da pobijani akt predstavlja nužan uvjet za odobrenje iskorištavanja kamenoloma. Nadalje, nije sporno ni da se to iskorištavanje ne bi moglo dogoditi da se nije dodijelila jedinstvena dozvola, čije izdavanje podliježe organiziranju ispitivanja javnosti.
- 42 Iskorištavanje kamenoloma u Bossiméu kao takvo predstavlja projekt u smislu članka 1. stavka 2. točke (a) Direktive 2011/92. Iskorištavanje treba u skladu s člankom 4. stavkom 1. Direktive podvrgnuti procjeni utjecaja na okoliš jer su kamenolomi te vrste navedeni u Prilogu I. Direktivi.
- 43 Međutim, jedini je cilj pobijanog akta odobriti uznemiravanje životinja i pogoršanje područja staništa tih vrsta. Osim toga, glavna odluka koja nositelju projekta daje pravo na provedbu projekta jest jedinstvena dozvola koja se, nakon ispitivanja javnosti, može odbiti ili podvrgnuti strožim uvjetima od onih predviđenih pobijanim aktom. Stoga je nadležno tijelo u ovom slučaju odbilo dodijeliti jedinstvenu dozvolu koja se odnosi na iskorištavanje kamenoloma.

- 44 Nadležno tijelo zaduženo za izdavanje jedinstvene dozvole treba ispitati sve aspekte projekta koji se odnosi na iskorištavanje kamenoloma povezane s prostornim uređenjem i zaštitom okoliša. Nadležno tijelo na temelju toga može strože ocijeniti utjecaje tog iskorištavanja s obzirom na granice koje je odredio autor pobijanog akta.
- 45 Stoga se postavlja pitanje jesu li pobijani akt i jedinstvena dozvola kojom se odobrava iskorištavanje kamenoloma obuhvaćeni istim odobrenjem za provedbu projekta [u smislu članka 1. stavka 2. točke (c) Direktive 2011/92] koje se odnosi na isti projekt [u smislu članka 1. stavka 2. točke (a) iste direktive]. Uzimajući u obzir posebnost tog činjeničnog konteksta s obzirom na postojeću europsku sudsku praksu, po službenoj dužnosti valja uputiti to pitanje Sudu Europske unije.
- 46 U slučaju potvrdnog odgovora na to prvo pitanje, valja pitati Sud i o zahtjevima iz iste direktive, uzimajući u obzir da, za razliku od akata o kojima je bila riječ u predmetima u kojima su donesene prethodno navedene presude, konkretno presuda WELLS, pobijani akt zapravo nije provedbena odluka, ali nije ni glavna odluka jer je to jedinstvena dozvola kojom se odobrava iskorištavanje kamenoloma.

V. Prethodna pitanja

1. Jesu li odluka „kojom se odobrava uznemiravanje životinja i pogoršanje područja staništa tih vrsta u svrhu iskorištavanja kamenoloma” i odluka kojom se odobrava ili odbija to iskorištavanje (jedinstvena dozvola) obuhvaćene istim odobrenjem za provedbu projekta [u smislu članka 1. stavka 2. točke (c)] Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš koje se odnosi na isti projekt [u smislu članka 1. stavka 2. točke (a) iste direktive], u slučaju u kojem se, s jedne strane, takvo iskorištavanje ne može dogoditi a da nije donesena prva od tih odluka i, s druge strane, tijelo nadležno za izdavanje jedinstvenih dozvola zadržava mogućnost da strože ocijeni utjecaje tog iskorištavanja na okoliš u odnosu na granice koje je odredio autor prve odluke?

2. U slučaju potvrdnog odgovora na to prvo pitanje, poštuju li se dovoljno zahtjevi propisani tom direktivom, konkretno člancima 2., 5., 6., 7. i 8., ako se faza sudjelovanja javnosti odvija nakon donošenja odluke „kojom se odobrava uznemiravanje životinja i pogoršanje područja staništa tih vrsta u svrhu iskorištavanja kamenoloma”, ali prije donošenja glavne odluke kojom se nositelju projekta daje pravo na iskorištavanje kamenoloma?